

QUADERN DIDÀCTIC

Papes i cacaus

NOM I COGNOMS: _____

Introducció

- 1- Busca en la sopa de lletres les següents paraules: *Papa, Itàlia, Calixt Tercer, Roderic, Palau ducal, Gandia, Cèsar, Xàtiva.*

- 2- Quina relació tenen entre elles aquestes paraules? A què o qui fan referència?

- 3- Fes una breu pluja d'idees del tema a què fan referència les paraules anteriors (no més de l'espai indicat).

Borja Papa

7- Qui és l'autor del llibre *Borja Papa*? Què saps sobre aquest escriptor? Pots utilitzar els recursos en línia per buscar informació.

8- En quina època està basada la novel·la?

- a) S. XV
- b) S. XIII
- c) S. XX

9- Relaciona cada text amb el seu autor.

Text 1	
Text 2	
Text 3	

Text 1

“El meu oncle Alfons, papa Calixt, era un home alt i sec, ple d'obstinació, de ciència jurídica i de fe, menjava molt poc, no bevia mai vi, i creia fermament que l'alt destí dels Borja era un disegni manifest del cel i que aquest destí l'havien marcat les paraules d'un sant. El regne de València no és un país de terra extensa com Castella o la França, ni és tan ric com Venècia o el ducat de Milà, i no sé tampoc per quins grans fets de conquesta o de guerra serem coneguts els valencians per les generacions futures.”

Text 2

“Lo jorn passat reebí la vostra de vint-e-set d'abril, ensems ab lo compte de la despesa haveu fet en la capella e la suma que us só tornador, de què he hagut pler, per contentació mia e perquè sàpia lo que us he trametre, que tot lo meu pensar en aqueixes parts és de la capella.

Text 3

I, per contra, l'home o la dona que està en pecat mortal, i així ha viscut i hi ha perseverat, quan és a punt de morir, el diable, que preveu que d'aquí a tantes hores morirà (que també veu les entranyes de dins), se'n va corrents a l'infern, a veure Lucifer. Saps quin diable és? Aquell mateix que t'ha fet pecar.

10- La següent imatge és d'una de les parades que hem realitzat durant la ruta. Quin lloc és? A qui pertanyia? Què representa en l'actualitat?

11- Llig la aquesta carta i respon les preguntes següents:

Orvieto, 30 de novembre de 1493

Dilecta filio nobili viro Joanni de Borja, Duci Gandiae.

Jesu Christus.

Alexander, papa VI, manu propria.

Duc caríssim nostre: De Viterbo t'escrivim per propri correu, sobre los desórdens e excessos feus que érem avisats havies fets en

Barcelona en tot e per tot, e precípuament sobre los mals portaments vers la duquessa ta muller, que encara no hauries consumat ab ella lo matrimoni, e anar de nit per la ciutat, matant cans e gats. De què havem pres grandíssim enuig e displicència, e estarem malcontents e indignats contra tu, fins sapiam te sies esmenat, e hages consumat ton sant matremoni en nom de Déu e de la gloriosa Verge Maria mare sua, lo que esperam de dia en dia sentir, ab la resposta del sobredit correu, que ja no pot tardar.

Així mateix, entre les atres oradures tues som informats com en Barcelona tu despenguérets del canvi dels dos mília e sis-cents ducats que t'emportàrets, la major part en joc e ribalderies, e encara, après havem entès que hauries fet lo semblant en València, que ab justes e follies atemptaries de metre la mà en los diners e rendes tues, lo que no podem creure com sàpies t'hajam manat expressament tu no toques un diner del teu, sinó que despenguen mossèn Pertusa e Fira lo necessari per la casa e estat teu. E meravellam-nos, e estam molt malcontents d'ells, com ara los escrivim, que permeten tal cosa; els manam un sol diner ells no et donen, sinó que la despesa e eixida de la casa tua se faça per ells, e tinguen sos comptes que els volem bé veure e examinar, e que ens ne donen bona e clara raó.

a) Qui és l'emissor i qui és el receptor?

b) Quina és la temàtica de la carta?

c) Quin és el lloc d'origen de la carta?

12- Escriu una carta de característiques similars a l'anterior però traslladat a l'actualitat. Tin en compte l'emissor, qui va a ser el receptor i què vols dir-li.

Valoració personal

- **Què t'ha paregut la ruta literària?**

- **Què has après en la ruta?**

- **Coneixies abans els Borja?**

- **Consideres que has après més sobre els Borja gràcies a la ruta?**

- **Faries altra vegada la ruta? La recomanaries?**

- **Què ha sigut el que més t'ha agradat de la ruta? Algun lloc, algun fragment que s'ha llegit...**

Tríptic

Cal que porteu:

Roba Còmoda

Dinar i aigua

El dossier amb els textos

10 euros per a l'entrada al Micalet i l'esmorzar

Trajecte

ELS BORJA

Ruta literària
per València

ELS BORJA

La Casa dels Borja va ser una casa noble amb origen en el poble aragonés de Borja i establida a Xàtiva, regne de València, i posteriorment a Gandia i Itàlia.

Va ser molt influent durant el Renaixement, produint dos papes: Calixt III i Alexandre VI.

El seu nom original és Borja, cognom aragonés procedent de la seua localitat d'origen.

La grafia va ser italianitzada per a alguns dels seus membres que són coneguts com a Borja.

NORMES

- Respectar a les companyes i companys mentre lligen els textos.
- Comportar-se de manera cívica amb l'entorn.
- Participar actívement en la recitació dels fragments elegits.
- No separar-se del grup.
- Adquirir una actitud de respecte amb els llocs que visitarem.

LOCALITZACIONS LITERÀRIES

08.30 h. Exida I.E.S Lluís Vives

9.00 h. Comença la ruta en l'església de Sant Nicolau

9:30 h. Palau dels Borja o també anomenat Palau de Benicarló

10:15 h. Torres de Serrans

11.45 h. Àntic lliet del Túria

11:45 h. Catedral de València

12:00 h. Micalet

13:15 h. Porta de l'Almoïna

12:35 h. Palau arquebisbal

15:00 h. La Universitat de la NAU

15:20 h. Biblioteca

15:45 h. Plaça del Patriarca

16:00 h. Retorn a l'Institut Lluís Vives